

MÚZEÁLIS ÜGYEK

ÓFELSÉGE AJÁNDÉKA AZ IPARMŰVÉSZETI MÚZEUMBAN. A mult esztendőben alakult meg a külföldi hasonló rendeltetésű egyletek mintájára Andrassy Gyula gr. elnöklete alatt a „Múzeumbarátok Egyesülete“. A király az egyesület kérésére a fővédőséget elfogadta és egyúttal valóban fejedelmi ajándékban részesítette az országot: odaajándékozta az egyesületnek a győri székesegyházról megvásárolt XVI. századbeli flamand eredetű, nagyértékű falkárpitot, azzal a kikötéssel, hogy az egyesület azt örök letétképpen az Iparművészeti Múzeumban helyezze el. Radisics Jenő, a múzeum igazgatója, a napokban vette át Bécsben a főudvarmesteri hivataltól a ritka műkincset, melyet majd méltóképpen helyeznek el a múzeumi gyűjteményben. π

ERDÉLYI TÖRÖK SZÖNYEGEK KIÁLLÍTÁSA AZ IPARMŰVÉSZETI MÚZEUMBAN. A múzeum idej programjába felvett kiállítások közül elsőnek az erdélyi szőnyegeket mutatja be, mely kiállítás január hó 18-án nyílt meg. Ennek a kiállításnak kiváló jelentősége abban van, hogy felöleli a kisázsiai szőnyegeknek amaz érdekes típusait, melyek Erdélyben nagy számban fordulnak elő, külföldön pedig csak szórványosan találhatók. Eddig háromszáznál több szőnyeget küldtek be és a kiállítás bő alkalmat nyújt a bemutatásra kerülő szőnyegtípusok fejlődésének tanulmányozására. A legrégebb példák a XVI. századból, a legújabbak a XIX. század elejéről származnak. A kiállítási anyagot húsz képpel díszített katalógus magyarozza. A kiállítás díjtalanul látogatható és hat hétig lesz nyitva. Részletes ismertetését a jövő számunkban közöljük. π

KINEVEZÉS. A vallás- és közoktatásügyi m. k. miniszter Csermelyi Sándor dr. iparművészeti múzeumi segédőrt múzeumi őrré és Layer Károly dr.-t múzeumi segédőrré nevezte ki.

PUSZTULÓ SZÁRNYASOLTÁROK. Legutóbbi számunkban közölt ilyen című cikkünkre illetékes helyről a következő helyreigazítást vettük: Kétségtelen, hogy szárnyasoltáraink fenntartásának kérdésével komolyan, erélyesen foglalkozni kell, de képtelenség azt várni, hogy ez emlékek szinte beláthatatlan sorozatát rövidesen, egyszerre helyreállítani lehessen. És vajjon csakugyan olyan-e a helyzet, hogy végső veszedelemtől kelljen tartani? Valószínű-e, hogy akár Lőcsén, akár egyebütt „az oltár magas, hatalmas súlyú

oromzata a miséző pap, a sekrestyés és az áldozás végett ott térdelő hívek fejére fog hullani“, — ahogy azt dr. Kenczler prófétai ihlettséggel jósolja? Eddig a pusztulás kisebb jeleivel találkoztunk csak, olyan károk, amelyek helyrehozhatók. Katasztrófa sehol sem történt. Ámbár a szű munkája feltartóztatlanul folytatódik, az oltárok túlnyomó része még évtizedekig nem ad közvetlen aggodalomra okot.

A vallás- és közoktatásügyi minisztérium és a Műemlékek Országos Bizottsága már évek óta behatóan foglalkozik a szárnyasoltárok fenntartásának kérdésével. Fontos lépések tettek már. A besztercebányai vártemplomban levő Borbála-oltár, a legkiválóbb emlékek egyike, már helyre van állítva. Más művek konzerválásával is tettek kísérleteket. A minisztérium is, a bizottság is tisztában van azzal, hogy a mult e becses hagyatékának megóvásáról gondoskodni kell. Arra nézve is megtörtént már a döntés, hogy elsősorban a lőcsei Szt. Jakab-templom főoltárát, legnagyobb és ilyenemű emlékünket fogják konzerválni, már a legközelebbi jövőben. A minisztérium a kérdés jelentőségének teljes tudatában, „félő gonddal“ foglalkozott a Műemlékek Országos Bizottsága javaslataival. A kőszikla gyanánt emlegetett „fedezethiány“ szóba sem került, de teljes joggal követelhetette a minisztérium, hogy elsősorban feltétlenül megbízható módon tisztáztassék az az eljárás, amelyet a feladat megoldására alkalmazni kell és szabad.

A minisztérium rendelkezésének megfelelően a műemlékek bizottsága több konzerváló eljárás eredményét a József Műegyetem illetékes tanáraival rövidesen meg fogja vizsgáltatni. Ennek megtörténte, a feltétlenül megbízható eljárás megállapítása után megindul a lőcsei főoltár konzerválása, utána a többi. Lesz pénzünk „a magunk művészete emlékeinek megmentésére“ is, ha éppen nem is szüntetjük meg a Szépművészeti Múzeum külföldi osztályainak gyarapítását.

Végül még egyet! A besztercebányai Borbála-oltár konzerválásának költségeihez a besztercebányai püspök igen jelentékeny összeggel járult hozzá és részt vállalt belőle a város mint a templom kegyura is. Szárnyasoltáraink megmentésének nagy vállalkozása kétségkívül nagy anyagi eszközöket fog igényelni. A kormány meg fogja tenni a tőle telhetőt. De nem szabad a költségek viseletétől elzárkózniok amaz egyházaknak sem, amelyek templomait a szóban levő oltárok díszítik és talán akad mód arra, hogy a társadalom érdeklődését, áldozatkészségét is felébresszük e feladat iránt, amelynek célja nemzeti vagyunk jelentős részének biztosítása.

SZAK- IRODALOM

DÍSZÍTŐ MŰVÉSZET a címe egy évenként tízszer megjelenő új mintalapos kiadványnak, melyet Muhits Sándor művészi főmunkatársnak segédkezése mellett Czakó Elemér, az Orsz. Magyar Iparművészeti Iskola igazgatója szerkeszt és maga az iskola ad ki. Célja az új vállalatnak az, hogy tanulóknak, tanítóknak, műkedvelőknek, tervezőművészeknek és iparosoknak közvetlenül felhasználható eredeti, főképpen sík ornamenseket bocsásson rendelkezésére. Ezért a szerkesztőség gyűjti, közvetíti és terjeszti az olyan tanulságos és ízlésfejlesztő alkotásokat, amelyeket népünk és művészeink hoztak létre. Elsősorban tehát magyaros jellegű díszítményeket ölel fel a Díszítő Művészet, mely gyakorlati útmutatást is ad a közölt minták felhasználásának módjára. A közvetlen felhasználást pedig lényegesen megkönnyíti a két nagy ívet megtöltő sok jó részletraaj, amelyek egyszerűen meleg vasalással bármely sík felületre 5—6-szor átvihetők. A most megjelent első füzet sok ügyesen egybeválogatott, részben színes zsinórozást, hímezés-, intarzia- stb. mintát foglal magában, melyeket érdekes új nyomdai technikával reprodukáltak. A szemrevaló kiadványt melegen ajánlhatjuk mindazoknak, akiknek művészi dekoratív tervekre szükségük van. De okulhat belőle a laikus közönség is, mert sok helyes útbaigazítást kap, amivel ízlését finomíthatja és önállósíthatja. Előfizetési ára a Díszítő Művészetnek egy évre 15 korona. Egyes szám 2 koronáért kapható a kiadóhivatalban (Budapest, V., Rudolf-tér 6).

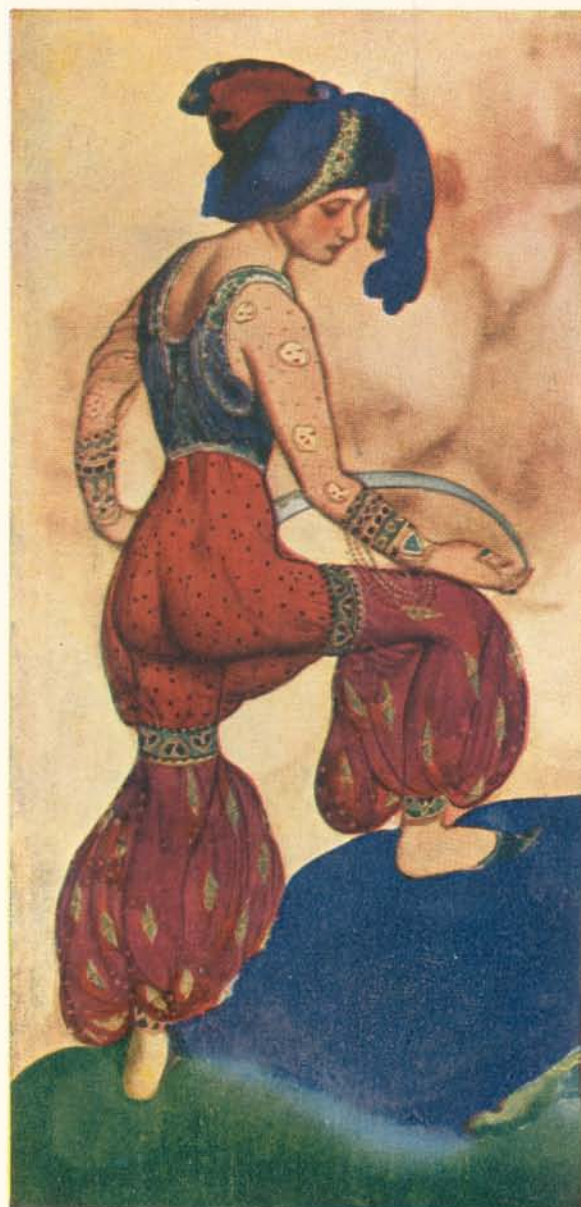
BAKST. Pár év előtt még ismeretlen rajzolócska, valahol . . . ma Páris legdivatosabb színpadi és kosztümtervezője, akinek egy-egy futólagos vázlatát szinte a tőzsdén jegyzik, mindenesetre azonban előjegyzésben tartják finom és gazdag arisztokrata nők és fejedelmi demimonde-ok; akinek érdekes ruhaaperçu-it súlyos és sok aranyokkal fizetik azok, akik a divatot és a divatosat teremtik. De lehet, hogy tévedek. Bakst ma divatban és ez nem csoda, mert Bakstnak nagyszerű és elragadó kvalitásai vannak, olyanok főleg, amelyekkel — nem véletlen! — éppen a kubisták és futuristák állítólagos korszakában kell legjobban hatnia: az exakt tudás és a stilizálni tudó stfluszérzék, az ízlés és valami eleméntáris ereje az alakjai mozgatásának, ami ugyan másodlagos és cseppet sem szerves erénye a tervezőnek, de épp úgy megejt, mint pl. az

a trükkje, hogy a színpadi arányokat egyszerűen megduplázza, vagy az, hogy a sötétbőrű figuráit lehetőleg fehérbe öltözteti. Fantáziája is van, még pedig buja, kissé túlzottan érzéki, keleties és — ami szimpatikus — főleg orosz nemzeti alapon felnőtt képzelőtehetsége, amelyet különben valószínűleg tudatosan és éppen a sokáig tartó elzárkózottsága következtében kényszerítetten fejlesztett ki a nemrég még igazán „orosz udvari balett“ szolgálatában. Mindez azonban eltörlül az elsőnek említett és legerősebb kvalitása, nagyszerű színérzéke mellett. Bakst fantáziájának legfőbb eleme a szín, amely pazar bujaságban, csillogó, kápráztató foltokban él minden egyes megnyilatkozásán. Jelentőségét a színpadi dekoráció modern históriájában szintén a színhatások merészen új alkalmazása jelöli meg. Talán senki sincsen, aki olyan szabadon és vakmerően alakította volna át színes képekké a színpadi tablókat, mint Léon Bakst. Színházművészeti számunk egy csomó szép és érdekes rajzát hozza a már inkább párisi, mint moszkvai „maitre“-nek, legnagyobbbrészi abból a hatalmas munkából, amelyben 75 rajza jelent meg (ezek közül 50 színes és egész oldal terjedelmű) egy pazarul kiállított albumszerű díszműben (L'Art Décoratif de Léon Bakst), amelyet M. de Brunoff (Paris 32, Rue Louis le Grand) adott ki s amely rajzokhoz Arsène Alexandre írt bevezető cikket. Ebből a munkából, amelynek kiállítása úgy a reprodukciók, mint a könyvművészet szempontjából mintaszerű, mindenki teljes fogalmat szerezhet magának Bakst művészetéről. A mű amatőr-kiadása 20 példányban készült, mindegyikben a művész egy eredeti vázlata van; ára 500 frank. Hollandus papírra nyomott példányok ára 125 frank. KGy.

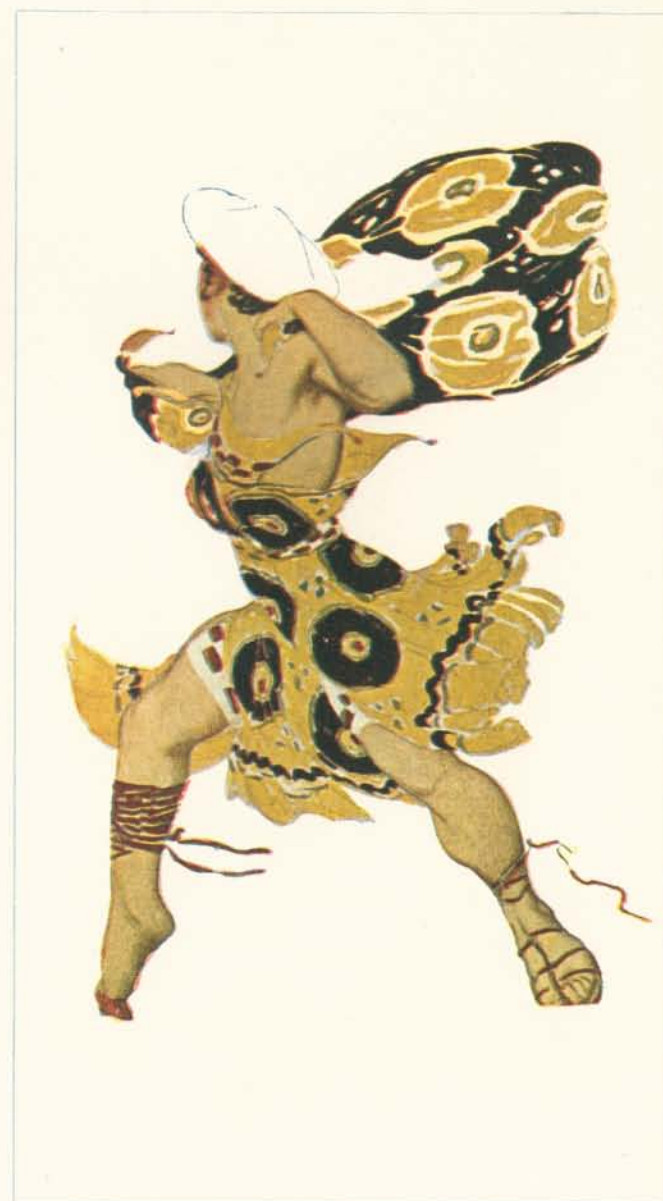
AZ ÉLET MŰVÉSZETE. Nádaí Pálnak ez a kétkötetes munkája szellemes tanulmányok és tárcák gyűjteménye, amelyek mind a szép kultuszát hirdetik. Rendkívül kifejező, hajlékony nyelvvel, mely lapról lapra úgy zeng, mint halk muzsikaszó, egymásután énekl meg mindazt, amit a világon jártában-keltében, az ország határain innen és túl, élesen megfigyelő szemmel észrevett s amiben művészi vonást talált. Megfigyeléseit olvasmányaiból merített reflexiók szövik át, amelyeknek azonban éles, önálló kritikája szintén erőteljesen egyéni s a saját lelkéből sarjadzott fejtegetésekéhez hasonlóan sajátos színt kölcsönöz. Nádaí a modern praktikus esztétikának egész rendszerét alapozza meg könyvében s ennek keretében egyazon szellemességgel szól a lakásról, a kertről, a divatról, mindennapi környezetünk művészetéről, szórakozásainkról, különösen

1.

2.

3.

Léon Bakst: Jelmeztanulmányok. 1. „L'oiseau de feu”. Carsavina jelmeze. 2. „Schéhérazade”. A kék szultánő. 3. „Narcisse.” Ephébe.

Léon Bakst: Esquisses pour Costumes. 1. „L'oiseau de feu”. Costume de Carsavina. 2. „Schéhérazade”. La sultane bleue. 3. „Narcisse.” Ephébe.

a színpadról és a kabarékról. A második kötetben a korok szívdobbanását figyeli meg, amint ez Sapphón kezdve a mult század derekáig szerelmükről híres nők érzésvilágában kifejezésre jutott. Majd modern művészeti problémákra csap át. Sok megszívlelni valót ír a műemlékek kérdéséről, az utca képeskönyvéről: a plakátról és a kirakatról. Aztán az utazás művészetét tárgyalja, az iparművészet terén számottevő országok és városok törekvéseit méltatja, Bécsen kezdve Londonig. Egyéni megfigyelései különösen ezekben a fejezetekben érdekesek és találóak. Az elmúlás esztétikájáról szóló fejezettel, amely a temetések és a temetők művészetével foglalkozik, fejezi be a könyvet, amelyhez fogható, a modern művészetet propagáló, agitatórius munka még alig jelent meg nálunk. Mint jóízű ember, Náda természetesen nem tart mindent föltétlenül szépnek, ami modern. S fölényes morálja, amellyel korunk ízléstelenségeiről szól, ezek éles beállításánál fogva, szelídsége ellenére is hatásosabb minden maró persiflage-nál. Különösen talpraesettek és bátrak megjegyzései, amelyekkel a modern élet budapesti elfajulásait, de különösen a színpad és kabaré durva ízléstelenségeit aposztrofálja, amelyek romboló hatásától művészetünket is félti. Náda dolgozatait különböző alkalommal írta; koszoruba fűzve az ezekből szerkesztett könyv mégis ugyancsak egységes munka hatásával van ránk s alapja a művészetek egységes voltának a hirdetése, aminek fölismerése volt mindenkor első föltétele minden korok művészeti virágzásának. A szép könyvet, számos képmelléklettel díszítve, ízléses köntösben a Franklin-Társulat adta ki. Ára 8 korona.

LESZNAI ANNA KÉPESKÖNYVE. A magyar mesekönyvtermés művészi szempontból oly ritkán nyújt értékeset, hogy a sok hitvány, szürke cinkográfia-termék közt örömmel kell üdvözölni a Lesznai Anna vállalkozását, melylyel egy magaköltötte pillangó-történetet illusztrált és a gyermekek karácsonyi asztalára tett. Úgy látszik a német gyermekek asztalára is szánta, mert német kiadója van a magyar szövegű kiadásnak, de mindenesetre abban a színek tűzésében égő magyaros ornamentikában fűrésztve; melyet Lesznai Anna hímezései után kedves ismerősökként köszöntünk. Nagy, szélesen stilizált virágok, pompás egyszerűséggel összefogott bútorok, edények, egy csodálatosan mesevonallú körtefa — ezekben izzik az ő koloritja. Igaz, hogy néha ez a primitívség túlmelegíti a gyermekes naivitáson is és ezért félő, hogy éppen a gyermek számára nem bizonyul eléggé érdekelhetőnek, de egy-két kevésbbé

sikerült lapért kárpótol az egésznek nagy, artisztikus összecsengése. Ám tipográfiai szempontból is elsőrangú munkával van dolgunk, melynek minden apró részlete a mesterségnek és a művészi ízlésnek nagy krudiciójával készült. A magyar népművészet külföldi tisztelőinek s Lesznai Anna nagyszámú magyar megértőjének pompás reveláció ez a könyv: a népiesnek géniusza, amint új melódiákat lop a grafikus művészetbe.

PÁLYÁZATOK

ELDÖLT PÁLYÁZATOK. Az Orsz. Magyar Iparművészeti Társulat állandó bírálóbizottsága december hó 20-án négy pályázatot döntött el a következő eredménnyel: A polgári lakások bútorzatának terveire kiírt pályázaton az ebédlőbútorok csoportjában az ötszáz koronás első díjat Méray Dezső, a háromszáz koronás második díjat Jeddy Sándor kapta. A hálószobabútorok terveire pályázók közül az ötszáz koronás első díjat nyerte Spiegel Imre, a háromszáz koronás második díjat Méray Dezső. Ezeken kívül kétszáz-kétszáz koronáért megvásárolták Benkhard Gusztáv, továbbá Viedler Károly és Ékes Árpád terveit. Az iparművészeti tárgyak terveire kiírt pályázatokból a társulat megvásárolta Pethely Gyula, Ferenczy Ferenc, Szabó Júlia, Debecska Ferenc, Lengyel László, Kovács Pál, Dankó Ödön, Csapó József, Szabó Károly, Adler Dezső és Faragó Sándor terveit. Végül a műkedvelők számára való tervekre kiírt pályázaton megvásárolták Kiss Ferenc, Vértes Artur, Fáy János, Feicht Antal, Tóth Gyula, Pecity Nándor terveit.

A pályázatra beérkezett összes terveket a társulat nyolc napig kiállította az Iparművészeti Múzeum könyvtárának folyosóján s részben magában a könyvtár helyiségében. A most eldölt pályázatokon beszerzett pályaterveket épp úgy mint a már régebben a társulat tulajdonában levő különböző tervek az iparosok és műkedvelők rendelkezésére állnak, kik azokat díjtalanul lemásolhatják és megvalósíthatják. Vidékieknek — a lemásolás költségeinek megtérítése ellenében — a társulat szívesen megküldi a tervek másolatait.

KÉT ÚJ PÁLYÁZATOT hirdet az O. M. Iparművészeti Társulat. Az egyik a síremlékek terveire, a másik a M. L. Sz. nagy vándordíjára, a Magyar Kupa tervére vonatkozik. Mindkét pályázati felhívást e számunk hivatalos rovatában közöljük.

KRÓNIKA

GELLÉRI MÓR, az Országos Iparegyesület lelkes igazgatója, akinek iparművésztünk fejlesztésében is hatalmas része volt, most ülte meg csöndben szakírói működésének negyvenéves jubileumát. Hogy tollával, mely nem egyszer vált félelmetes fegyverré kezében, valahányszor közgazdaságunk érdeke, iparosaink boldogulása forgott kockán, mi mindent vívott ki az ország javára, ennek részletezése ezen a helyen bizonyára fölösleges. A legéletrevalóbb ideák, amelyek iparunkat s kultúránknak ebből táplálkozó gyökérszálaikat izmossá tették, az ő fejből pattantak ki. S csodás energiájával eszméit mindenkor meg is tudta valósítani. A székesfőváros legutóbbi közgyűlésén Gelléri Mór ismét oly életrevaló és érdekes indítvánnyal lépett föl, amely bizonyára mindenféle rokonérzést fog keltetni s amely megvalósítása esetén megbecsülhetetlen kulturális és gazdasági értékekkel fogja gyarapítani az egész országot. Arról van szó, hogy székesfővárosunk, tíz év múlva, egyesítésének félszázados jubileuma alkalmából nagyszabású kiállítást rendezzen, amely egyaránt felölelné Budapest iparművészeti és társadalmi életét, gazdasági, szociálpolitikai, közegészségi intézményeit s pillantással a jövőbe a főváros új pályaudvarainak, hídjainak, kereskedelmi kikötőjének, stadionjának a képét vagy terveit is bemutatná. Minthogy fővárosunkat az egész ország szeretete növelte naggyá, a kiállításnak országos, sőt az ország határain túl is érdeklődést keltő fontossága nyilvánvaló. Gelléri Mórnak szakírói jubileuma alkalmából aligha kívánhatnánk kedvesebb dolgot, mint

azt, hogy ideája megvalósuljon és megvalósulását ő maga is jó erőben írja meg.

KÉPZŐMŰVÉSZET ÉS IPARMŰVÉSZET.
A Budapesti Szemle januári számában, a téli tárlatokról szóló kritikában olvastuk a következő figyelemreméltó sorokat:

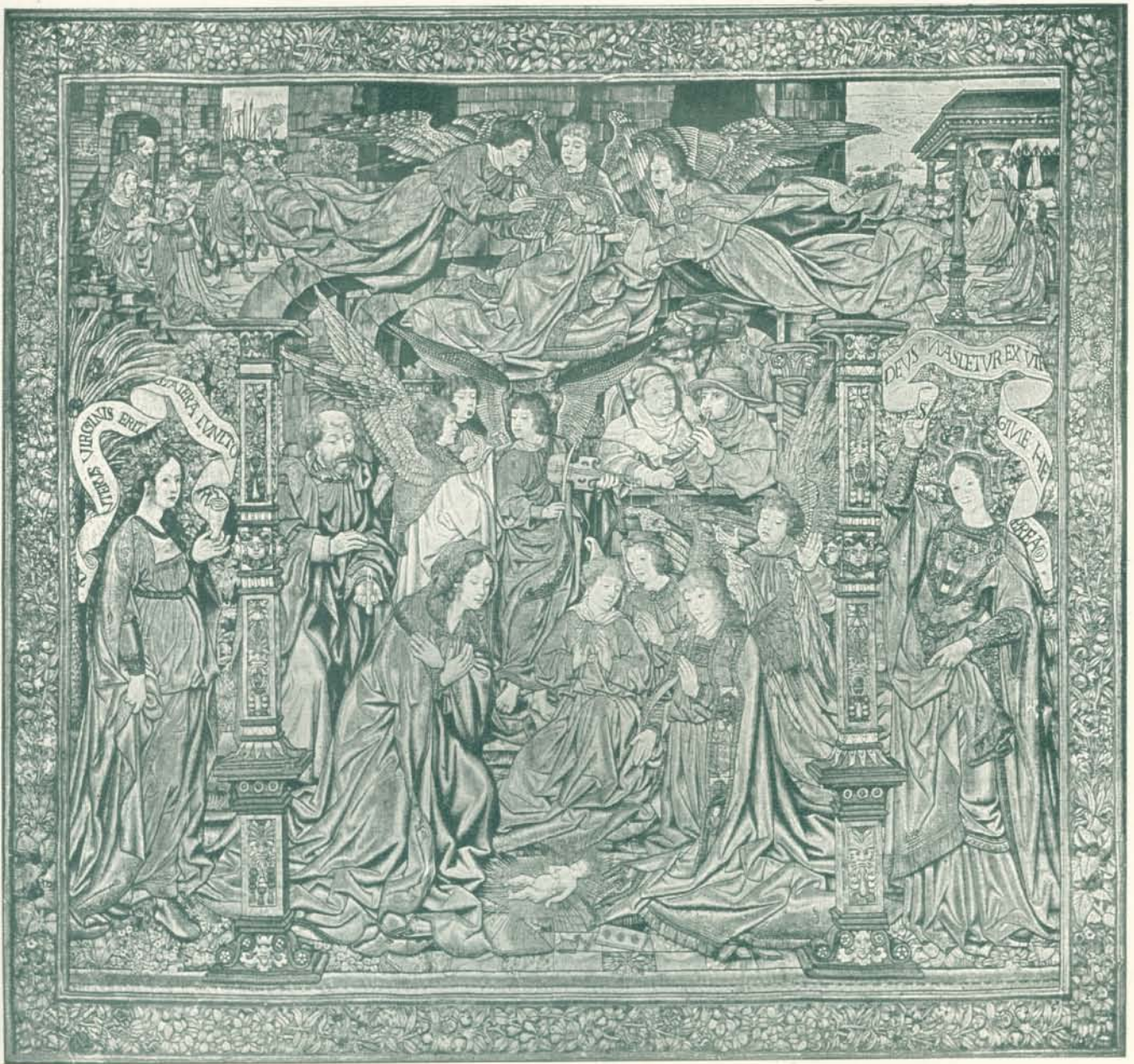
„A műcsarnok termeit ezúttal is utánzott antik bútorokkal rakták tele és üresen maradt falait sablonszerű keleti szőnyegekkel díszítették, amelyeket szintén magánvállalat bocsát itt áruba. Az iparművészeti palotából a múzeum egyre gyarapodó gyűjteményei ma-holnap teljesen kiszorítják iparművészeti társulatunkat, amely annyi derék vállalkozással együtt a múzeumnak is egyik kezdeményezője volt. Oly sokfelé hangzik ma föl a művészetek egységének hirdetése. Ismételten kérjük, nem találná-e képzőművészeti társulatunk helyénvalónak, ha ízléstelen régi bútor-utánzatok helyett mintaszerű modern iparművészeti fölszerelés díszítené a műcsarnok termeit? Művésztünk egész körének intenzív fejlődése érdekében ugyancsak kívánatosnak tartanók, ha a két társulat, legalább a nagy kiállítások rendezésének idejére, a közös munkában egyesülne. Hogy művészeink ezzel szemben mint gondolkoznak, arra nézve jellemző, hogy Körösfői Kriesch Aladárnak és Sidló Ferencnek a marosvásárhelyi kultúrpalotába szánt remek domborművét a legutóbbi kiállításra a műcsarnokban állítólag azért nem fogadták el, mert „inkább iparművészeti jellegű.“

A Budapesti Szemle az itt idézettekén kívül dicsérőleg emlékezik meg műkedvelők munkáiból rendezett kiállításunkról s a változott szociális viszonyoknak megfelelően a helyes irányba terelt dilettantizmusnak művészi életünkben nagy jövőt jósol.

Ezt némelyek ellenkező nézetével szemben szintén örömmel jegyezzük fel.

Marquis de Segonzac: Jelmezvázlatok. — Esquisses de costumes.

A gyermek Jézus imádását ábrázoló falkárpit. Flandriai munka, XVI. század eleje. Ó cs. és ap. kir. Felsége a király ajándéka a Múzeumbarátok Egyesületének az Orsz. Magyar Iparművészeti Múzeum részére.

L'adoration de l'Enfant Jésus, Tapisserie de Flandres, XVIe siècle. Don de S. M. Imp. et Roy, à la Société des Amis des Musées pour le Musée Honnois des Arts Décoratifs.

ORSZÁGOS MAGYAR HÁZIIPARI
SZÖVETSÉG, BUDAPEST,
IV., KIGYÓ-TÉR 1.

ERZSÉBETHÁZAI, FELSŐVIDÉKI, MATYÓ ÉS TEMESI HÍM-
ZÉSEK, ZSEBELYI, KALOTASZEGI SELYMES ÉS PAMUT
VARROTTASOK ÉS MÁRAMAROSI HÍMZÉSEK. TORONTÁLI
ÉS MÁRAMAROSI SZÖVÖTT SZŐNYEGEK. VERT, HORGOLT
ÉS RECECSIPKÉK. NÉPIES KÖEDÉNY ÉS AGYAGÁRÚK.
□□□□□ MEZŐGAZDASÁGI HÁZIIPARI CIKKEK. □□□□□

• THÉK •
ENDRE

BÚTOR-, ZONGORA-
ÉS ÉPÜLETMUNKÁK
GYÁRA R.-TÁRSASÁG

NAGY VÁLASZTÉK MŰVÉ-
SZIESEN KÉSZÍTETT BÚ-
TOROKBAN. □□□□□ SAJÁT
GYÁRTMÁNYÚ ZONGO-
RÁK NAGY VÁLASZTÉK-
BAN, MELYEKÉRT A GYÁR
A LEGMESSZEBBMENŐ
JÓTÁLLÁST VÁLLALJA □□□
BUDAPEST, VIII.,
ÜLLŐI-ÚT 66.

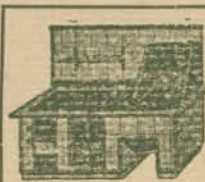

LAKOS LAJOS

Cs. és kir. udvari szállító takaréktűzhelygyáros Budapest.

Gyár: □□
VIII., BEZERÉDY-
UTCA 8. SZÁM
Telefonszám: 750.

Iroda és raktár:
IV. KER., VÁCI-
UTCA 40. SZÁM
Irányi-utca sarok.

Készít és raktáron
tart nagyobb ura-
sági, szállodai és
vendéglői, vala-
mint kisebb és na-
gyobb háztartási
takaréktűzhelyeket
minden alakban és
□□ kivételben. □□

KOVÁCS LAJOS

TELEFON:

józ. 4-79

FESTŐ-MAZOLÓ
FINOMBÚTOR FÉNYEZŐ

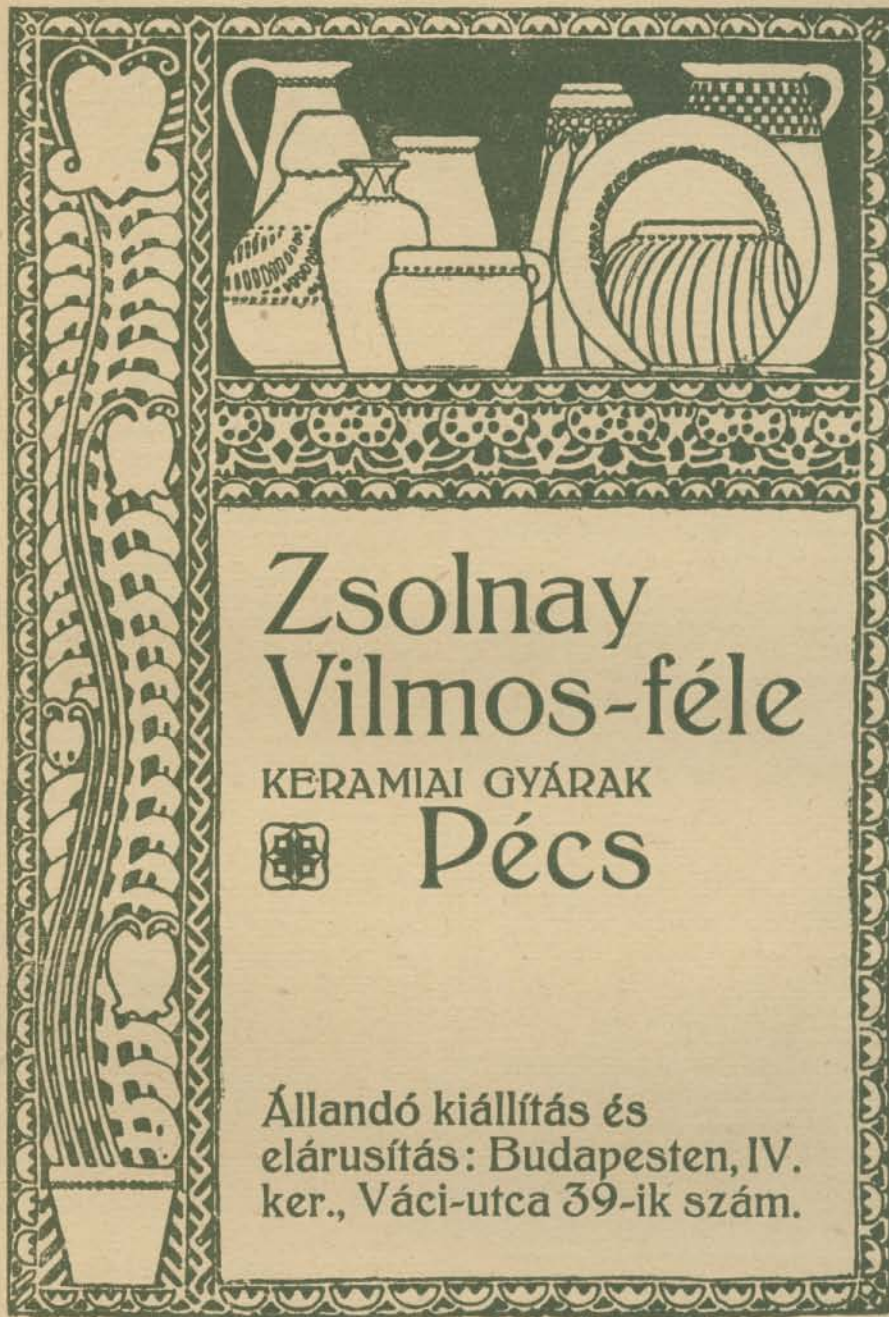
BUDAPEST, VIII. BAROSS-UTCA 10

KÉPKIÁLLÍTÁS

MAGYAR FESTŐMŰVÉSEK
EREDETI FESTMÉNVEINEK
* ÁLLANDÓ KIÁLLÍTÁSA: *

VIII., RÖKK SZILÁRD UTCA 40.

** SZABAD BEMENET **
*** OLCSÓ ÁRAK ***

Zsolnay
Vilmos-féle
KERAMIAI GYÁRAK
 Pécs

Állandó kiállítás és
elárusítás: Budapesten, IV.
ker., Váci-utca 39-ik szám.

MAGYAR IPARMŰVÉSZEI SZERKESZTI: GYÖRGY KÁLMÁN

KIADJA: AZ ORSZ. MAGY. IPARMŰVÉSZEI
TÁRSULAT. MEGJELENIK ÉVENTE TÍZSZER
ELŐFIZETÉSI DÍJ: EGY ÉVRE 22 KOR.

XVII
ÉVF.

1914

2.
SZÁM